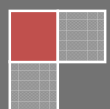

2017

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στην Λισσαβώνα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ.....	3
1. Στοιχεία Γεωγραφίας-Πληθυσμός.....	3
2. Πολιτικό Σύστημα.....	3
3. Οικονομία της Πορτογαλίας.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Επιχειρηματικό Περιβάλλον.....	4
1. Γενική εικόνα.....	4
2. Υποστήριξη επιχειρηματία.....	5
3. Οδηγός Εξαγωγέα.....	6
4. Φορολογικό καθεστώς.....	6
5. Συμμετοχή σε Δημόσιους Διαγωνισμούς.....	10
6. Σήμανση προϊόντων.....	11
7. Επιχειρηματικές συνήθειες και ήθη.....	12
8. Οδηγός Επενδυτή.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ.....	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας-Πληθυσμός

Η Πορτογαλική Δημοκρατία βρίσκεται στο δυτικό άκρο της Ιβηρικής χερσονήσου στη νοτιοδυτική Ευρώπη. Βόρεια και ανατολικά συνορεύει με την Ισπανία, ενώ νότια και δυτικά βρέχεται από τον Ατλαντικό ωκεανό. Η χώρα περιλαμβάνει δύο αρχιπελάγη στον Ατλαντικό, τις Αζόρες και τη Μαδέρα. Έχει έκταση 92.212 τετραγωνικά χιλιόμετρα και πληθυσμό 10.427.301 κατοίκους (στοιχεία Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, 2016). Περιλαμβάνει τις δυο αυτόνομες διοικητικά περιοχές των Αζόρων και της Μαδέρα και χωρίζεται διοικητικά σε πέντε περιφέρειες: Αλεντέζου, Αλγκάρβε, Κέντρο, Λισσαβόνα και Κοιλάδα του Τάγου, Βορράς. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η Λισσαβόνα και μεγαλύτερες πόλεις το Πόρτο και η Μπράγα. Άνω του 25% του πληθυσμού είναι συγκεντρωμένο στη μητροπολιτική περιοχή της Λισσαβόνας, η οποία διαιρείται σε δυο μεγάλες υποπεριφέρειες, της Λισσαβόνας και της Χερσονήσου του Setubal.

2. Πολιτικό Σύστημα

Το πολίτευμα της Πορτογαλίας είναι Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία. Πρόεδρος είναι ο Marcelo Rebelo de Sousa, ο οποίος εξελέγη το Μάρτιο 2016. Τελευταίες εκλογές διεξήχθησαν στη χώρα τον Οκτώβριο 2015, δίχως κανένα κόμμα να συγκεντρώσει την πλειοψηφία. Μετά από δύο περίπου μήνες πολιτικής αβεβαιότητας, ανέλαβε τελικά τη διακυβέρνηση της χώρας το Σοσιαλιστικό Κόμμα (PS), με την κοινοβουλευτική υποστήριξη των κομμάτων της Αριστεράς. Πρωθυπουργός είναι σήμερα ο António Costa. Στο πορτογαλικό κοινοβούλιο εκπροσωπείται το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (PPD/PSD), το Δημοκρατικό και Κοινωνικό Κέντρο-Λαϊκό Κόμμα (CDS/PP), το Κομμουνιστικό Κόμμα, το Μπλόκο της Αριστεράς και το Πράσινο Κόμμα. Τα δυο μεγάλα συνδικάτα εργαζομένων στην Πορτογαλία είναι η Γενική Ένωση Εργαζομένων-UGT, παραδοσιακά συνδεδεμένη με το Σοσιαλιστικό Κόμμα, και η Γενική Συνομοσπονδία Εργαζομένων-CGTP, παραδοσιακά συνδεδεμένη με το Κομμουνιστικό Κόμμα.

3. Οικονομία της Πορτογαλίας

Η Πορτογαλία έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τότε Ε.Ο.Κ.) το 1986 και το 1999 εισήλθε στη ζώνη του ευρώ. Τελευταίο ορόσημο για την πορτογαλική οικονομία ήταν η ολοκλήρωση το 2014 του τριετούς Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, το οποίο υπεγράφη το Μάιο του 2011. Το Πρόγραμμα περιελάμβανε πιστώσεις ύψους 78δις€, εκ των οποίων τα 25,7δις€ προήλθαν από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τα υπόλοιπα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Ε.Επιτροπή. Επέβαλε στην πορτογαλική οικονομία και κοινωνία αυστηρούς δημοσιονομικούς περιορισμούς και μέτρα λιτότητας, με αποτέλεσμα συρρίκνωση του πορτογαλικού ΑΕΠ κατά 7,8% την τελευταία τετραετία. Από το 2014 η χώρα έχει επανέλθει σε ρυθμούς ανάπτυξης, έχοντας κατορθώσει να μετατρέψει την κρίση σε ευκαιρία. Η επανεκκίνηση της οικονομίας, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και η εισαγωγή καινοτομίας στην επιχειρηματικότητα είναι οι βασικές προτεραιότητες της

οικονομικής πολιτικής των τελευταίων ετών, με γνώμονα τη μετατροπή της περιφερειακής χώρας σε σύγχρονο και εξωστρεφή εμπορικό και οικονομικό εταίρο.

Ωστόσο, ακόμα ευάλωτη και σε εύθραυστο διεθνές περιβάλλον, η Πορτογαλία καλείται να αποδείξει ότι πράγματι η οικονομία της είναι αρκετά ανθεκτική και η ανάπτυξη της βιώσιμη. Ωστόσο, παραμένει το πρόβλημα της υψηλής ανεργίας και απαιτούνται περαιτέρω διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Εξάλλου, παρά τις βελτιώσεις στη ρευστότητα της πορτογαλικής οικονομίας, για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που είναι ο κορμός της οικονομίας, παραμένει δυσχερής η πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη 2014-2016

	Πηγή	2014	2015	2016
ΑΕΠ (σε τρέχουσες τιμές) σε δις ευρώ	INE	173,446	179,405	184,931.145
ΑΕΠ (πραγματική μεταβολή%)	INE	+0,9	1,5	1,39
ΑΕΠ κατά κεφαλήν (€)	INE	16.676	17.293	17.910
Ανεργία %	INE	13,9	12,4	11,1
Πληθωρισμός %	Eurostat	-0,2	0,5	0,6
Εξαγωγές (αγαθά και υπηρεσίες) σε δις ευρώ	BdP	70,718	74,294	75,779
Εισαγωγές (αγαθά και υπηρεσίες) σε δις ευρώ	BdP	68,827	71,128	71,714
Εμπορικό Ισοζύγιο σε δις ευρώ	BdP	1,891	3,165	4,065
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (δις ευρώ)	BdP	0,2	0,8	
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στην Πορτογαλία stock (δις ευρώ)	AICEP	98,988	107,384	112,146
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στον λοιπό κόσμο stock (δις ευρώ)	AICEP	45,125	52,110	52,981
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (%ΑΕΠ)	MINFIN	-7,2	-4,4	-2%
Δημόσιο Χρέος (%ΑΕΠ)	BdP	130,2	128,8	130,4%
Καθαρό Εξωτερικό Χρέος (%ΑΕΠ)	BdP	-104,6%	-101,5%	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Επιχειρηματικό Περιβάλλον

1. Γενική εικόνα

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συνιστούν τον κορμό της πορτογαλικής επιχειρηματικότητας, αντιπροσωπεύοντας το 90% του συνόλου των πορτογαλικών

επιχειρήσεων. Ο ρόλος τους στην πορτογαλική οικονομία είναι ιδιαίτερα σημαντικός, τόσο ως προς τη διατήρηση/δημιουργία απασχόλησης, όσο και ως προς τη συνεισφορά στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και την εισαγωγή καινοτομιών, χάρις στην ευελιξία που εγγενώς έχουν λόγω μεγέθους. Η κρίση χρέους που αντιμετώπισε η Πορτογαλία τα τελευταία χρόνια είχε άμεση και δραματική επίπτωση στη ρευστότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το σημαντικότερο πρόβλημα των οποίων (ακόμα και των πλέον υγιών) ήταν και εξακολουθεί να είναι η πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο αυτό, η πορτογαλική κυβέρνηση έχει θεσπίσει ένα πλέγμα μηχανισμών για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την ενίσχυση της ρευστότητας και της εξωστρέφειάς τους, το οποίο συγχρηματοδοτείται μέσω του ΕΣΠΑ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (FEDER) και το Ταμείο Συνοχής.

Η κρίση των προηγούμενων ετών οδήγησε στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης επιχειρηματικής κουλτούρας στην Πορτογαλία, προσανατολισμένης στην καινοτομία και τη νεοφυή επιχειρηματικότητα. Τα τελευταία χρόνια έχουν αναδυθεί στη χώρα τεχνολογικοί κόμβοι, διασπαρμένοι στην πορτογαλική επικράτεια, συνήθως πολύ κοντά σε πανεπιστήμια, με τα οποία είναι διασυνδεδεμένοι. Η σημαντικότερη εμπορική δραστηριότητα της χώρας συγκεντρώνεται στις περιοχές της Λισσαβώνας (2,5 εκ. κάτοικοι) και του Πόρτο (1,5 εκ. κάτοικοι). Υπάρχουν όμως βιομηχανικές περιοχές και ερευνητικά κέντρα στις μεγαλύτερες πόλεις, όπως την Μπράγα (όπου εδρεύει το Διεθνές Ιβηρικό Εργαστήριο Νανοτεχνολογίας), την Έβορα (βιομηχανικό πάρκο αεροναυπηγικής), κλπ. Επισημαίνεται ότι ο κύριος βιομηχανικός κορμός της χώρας είναι εγκατεστημένος στη Βόρεια Πορτογαλία (ειδικά κλάδοι κλωστοϋφαντουργίας, υποδηματοποιίας, οινοποιίας, μεταλλουργίας, κλπ.).

Ειδικό φορολογικό καθεστώς για τις επιχειρήσεις ισχύει στις αυτόνομες διοικητικές περιοχές της Μαδέρα και των Αζορών. Και οι δυο περιοχές στηρίζουν την οικονομία τους κυρίως στον τουρισμό και την αγροτική παραγωγή. Στη Μαδέρα λειτουργεί Ελεύθερη Οικονομική Ζώνη, με ειδικά προνόμια σε εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις.

Οι πορτογαλικές επιχειρήσεις έχουν παραδοσιακά στενές οικονομικές-εμπορικές σχέσεις με χώρες της Λατινικής Αμερικής και Αφρικής, πρώην πορτογαλικές αποικίες και άλλες. Μεταξύ αυτών, η Βραζιλία, Κολομβία, Μεξικό, Βενεζουέλα, Αγκόλα, Μοζαμβίκη, κ.ά..

2. Υποστήριξη επιχειρηματία

Μη χρηματοοικονομικοί τρόποι ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας περιλαμβάνουν:

-την υπηρεσία « Επιχείρηση online» -

(<https://bde.portaldocidadao.pt/evo/Templates/GeralEO.aspx?NRNODEGUID=%7b0AB79FDE-92FE-4BEF-84CE-962D954F4D59%7d>), ιστοσελίδα μέσω της οποίας παρέχεται η δυνατότητα διεκπεραίωσης διαφόρων υπηρεσιών, όπως σύσταση επιχείρησης, καταχώρηση μάρκας, πληροφορίες για αδειοδοτήσεις, κλπ.

-την ιστοσελίδα «Κέντρο Εξυπηρέτησης του Επιχειρηματία» –

(<https://bde.portaldocidadao.pt/evo/landingpage.aspx>), κατ' αναλογία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών

Στους θεσμούς και φορείς που υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα περιλαμβάνονται επιπλέον το Ινστιτούτο Υποστήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (IARMEI), ο Πορτογαλικός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου (AICEP), ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (COSEC), ο Πορτογαλικός Οργανισμός για τη Χρηματοδότηση και την Ανάπτυξη SOFID, η Α.Ε. «μΜΕ Επενδυτική» (κρατικών κυρίως κεφαλαίων), Εταιρείες Αμοιβαίων Κεφαλαίων, Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου και Επιχειρηματικοί Άγγελοι.

3. Οδηγός Εξαγωγή

Οι Πορτογάλοι διαθέτουν μεσογειακό ταμπεραμέντο, πράγμα που αποτυπώνεται και στην επιχειρηματική τους κουλτούρα. Καθώς ο κορμός της οικονομίας βασίζεται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι προσωπικές σχέσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Προς τούτο ο προσφορότερος τρόπος προσέγγισης της πορτογαλικής αγοράς είναι η επιτόπια παρουσία στελέχους των ενδιαφερόμενων εταιρειών. Αλλά και στην περίπτωση που υφίσταται ήδη δίκτυο συνεργασιών, και ειδικά στα πρώτα στάδια, συστήνεται στις ελληνικές εταιρείες να επισκέπτονται επί τόπου τους πελάτες τους. Είναι δυνατή η απευθείας εξαγωγή, ή η εξαγωγή μέσω τοπικών χονδρεμπόρων. Οι πορτογαλικές εταιρείες επιλέγουν και τις δυο εναλλακτικές, αναλόγως του όγκου των εισαγωγών και του κατά πόσο η ζήτηση είναι σταθερή ή συγκυριακή. Πάντως, για τις εταιρείες που δεν έχουν εμπειρία από την πορτογαλική αγορά, συστήνεται σε πρώτη φάση η αναζήτηση τοπικού αντιπροσώπου ή χονδρέμπορα. Όπως ισχύει σε κάθε περίπτωση, οι ελληνικές εταιρείες θα πρέπει γενικά να είναι επιφυλακτικές κατά την έναρξη νέων συνεργασιών με πορτογαλικές εταιρείες και να συμβουλευονται νομικά γραφεία προτού υπογράψουν συμφωνίες.

Συνήθως η στρατηγική προώθησης αναλαμβάνεται από τον τοπικό αντιπρόσωπο/διανομέα, εφόσον υφίσταται τέτοιου είδους συνεργασία. Τα πιο αποτελεσματικά μέσα διαφήμισης είναι η τηλεόραση, το ραδιόφωνο, δημοσιεύσεις σε εφημερίδες και σε κλαδικά έντυπα, καθώς και καταχώρηση σε επιχειρηματικούς οδηγούς. Αν και η χρήση του διαδικτύου αυξάνεται ραγδαία, ακόμα περίπου οι μισές πορτογαλικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις δε διαθέτουν ιστοσελίδα. Πάντως, ολοένα αυξάνεται η χρήση των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης ως μέσο διαφήμισης.

4. Φορολογικό καθεστώς

-Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων.

Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων-	όπως τροποποιήθηκε από 01/01/2014
--	--

IRC	
Συντελεστές	<ul style="list-style-type: none"> • Βασικός: 21% • Δημοτικός φόρος: έως 1.5% επί των κερδών (διαφέρει ανά Δήμο) • Κρατικός φόρος 3% επί των φορολογητέων κερδών που ξεπερνούν το 1,5εκ.€, 5% επί των φορολογητέων κερδών που ξεπερνούν 7,5εκ.€ και 7% επί των φορολογητέων κερδών που ξεπερνούν τα 35εκ.€.
Απαλλαγές	απαλλαγές προβλέπονται υπό όρους για το Πορτογαλικό Δημόσιο, τις Αυτόνομες Διοικητικά Περιοχές, Δημοτικές Αρχές, οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, κ.ά.
Πηγή: AICEP	

Αναλυτικά στοιχεία για το φορολογικό καθεστώς των επιχειρήσεων στην Πορτογαλία διαθέσιμα [εδώ](#).

-Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.

Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων-IRS	όπως τροποποιήθηκε από 01/01/2015
Συντελεστές	<ul style="list-style-type: none"> • Προοδευτική φορολόγηση με συντελεστή από 0 έως 48%. • Εισφορά αλληλεγγύης από 2,5-5%
Απαλλαγές	περιορισμένες φοροαπαλλαγές υπό όρους
Πηγή: AICEP	

Αναλυτικά στοιχεία για το φορολογικό καθεστώς των φυσικών προσώπων διαθέσιμα [εδώ](#).

-ΦΠΑ.

Η πορτογαλική νομοθεσία προβλέπει τρεις κατηγορίες συντελεστών ΦΠΑ, τον κανονικό, τον ενδιάμεσο και το χαμηλό. Ο χαμηλός συντελεστής εφαρμόζεται σε είδη βασικής διατροφής (π.χ. ρύζι, ζυμαρικά, ψωμί, αλεύρι, γάλα, τυριά, ελαιόλαδο, φρέσκα φρούτα, νωπό/κατεψυγμένο κρέας και ψάρι νωπό/κατεψυγμένο ή σε κονσέρβα, αλάτι, μέλι), εκδόσεις, βιβλία, φαρμακευτικά προϊόντα, ξενοδοχειακές υπηρεσίες, επιβατικές μεταφορές, αγροτικά προϊόντα, κ.ά..

Ο ενδιάμεσος συντελεστής εφαρμόζεται σε ορισμένα προϊόντα τροφίμων/ποτών (π.χ. κρασί, κονσέρβες κρεάτων/ψαριών/θαλασσινών, επιτραπέζιο νερό), στην εστίαση, καθώς και σε θεάματα (κινηματογράφος, θέατρο, συναυλίες, κλπ).

Οι υπόλοιπες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, καθώς και πληθώρας ειδών διατροφής) επιβαρύνονται με τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ.

Οι Αυτόνομες Διοικητικά περιοχές της Μαδέρα και των Αζορών απολαμβάνουν προνομιακό καθεστώς σε σχέση με το ΦΠΑ, με χαμηλότερους ανά κατηγορία συντελεστές.

Συντελεστές ΦΠΑ στην Πορτογαλία σε εμπορικές συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών			
Συντελεστής	Ηπειρωτική Χώρα	Μαδέρα	Αζόρες
κανονικός	23%*	22%	18%
ενδιάμεσος	13%	12%	10%
χαμηλός	6%	5%	5%

Αναλυτικά στοιχεία για το καθεστώς ΦΠΑ διαθέσιμα [εδώ](#).

-Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης.

Στην Πορτογαλία επιβάλλονται ειδικοί φόροι κατανάλωσης. Πρόκειται για φόρους που επιβάλλονται στο αλκοόλ και τα αλκοολούχα ποτά, τα καύσιμα, τα καπνά και τα αυτοκίνητα.

Αναλυτικά στοιχεία για καθεστώς ειδικών φόρων κατανάλωσης διαθέσιμα [εδώ](#).

- Δημοτικός Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (IMI).

Συντελεστές	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτός σχεδίου πόλεως: 0,8%, • Εντός σχεδίου πόλεως: 0,3% έως 0,5%, • Εντός ή εκτός σχεδίου όταν ο αγοραστής είναι offshore νομικό πρόσωπο: 7,5%.
Απαλλαγές	<ul style="list-style-type: none"> • Εντός σχεδίου πόλεως για κύρια και μόνιμη κατοικία και υπό αυστηρές προϋποθέσεις (μόνο για 3 έτη, για ακίνητα αξίας έως 125.000ευρώ, με φορολογητέο εισόδημα έως 153.000ευρώ, κλπ) • ακίνητο τουριστικής χρήσης (υπό προϋποθέσεις και για έως 7 έτη) • Εντός σχεδίου πόλεως με αναπαλαίωση (υπό προϋποθέσεις)

Πηγή: AICEP

Αναλυτικά στοιχεία για το φόρο ακίνητης περιουσίας διαθέσιμα [εδώ](#).

- Δημοτικός Φόρος Μεταβίβασης Ακίνητης Περιουσίας (IMT).

Ο συντελεστής εφαρμόζεται επί της αξίας του ακινήτου, είναι αναλογικός και καταβάλλεται από τον αγοραστή, πριν από την ολοκλήρωση της μεταβίβασης. Οι συντελεστές που εφαρμόζονται είναι:

- Εκτός σχεδίου πόλεως: 5%
- Εντός σχεδίου αποκλειστικά για κύρια και μόνιμη κατοικία:

Φορολογική Βάση	Συντελεστές	
	Οριακός	Μέσος
έως € 9.407	0%	0%
> € 92,407 έως € 126,403	2%	0,5379%
> € 126,403 έως € 172,348	5%	1,7274%
> € 172,348 έως € 287,213	7%	3,8361%
> € 287,213 έως € 574,323	8%	-
> € 574,323	6% (ενιαίος συντελεστής)	

- Εντός σχεδίου για κατοικία όχι κύρια και μόνιμη:

Φορολογική Βάση	Συντελεστές	
	Οριακός	Μέσος
έως € 92,407	1%	1%
> € 92,407 έως € 126,403	2%	1,2689%
> € 126,403 έως € 172,348	5%	2,2636%
> € 172,348 έως € 287,213	7%	4,1578%
> € 287,213 έως € 550,836	8%	-
> € 550,836	6% (ενιαίος συντελεστής)	

- Εντός σχεδίου λοιπές περιπτώσεις: 6.5%
- Εντός ή εκτός σχεδίου όταν ο αγοραστής είναι offshore νομικό πρόσωπο: 10%

Απαλλαγές από καταβολή IMT (ενδεικτικά)

- Ιδιοκτησία εντός σχεδίου προς αναπαλαίωση/ανακατασκευή
- Αγορά ιδιοκτησίας για μεταπώληση από εταιρείες real estate
- Ιδιοκτησίες χαρακτηρισμένες ως εθνικού/δημόσιου/δημοτικού συμφέροντος

Αναλυτικά στοιχεία για τον φόρο μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας διαθέσιμα [εδώ](#).

-Τέλος Χαρτοσήμου (Imposto de Selo- IS)

Το τέλος χαρτοσήμου καταβάλλεται σε διάφορες πράξεις, συμβόλαια, πιστοποιητικά, κλπ, που περιλαμβάνονται στον Πίνακα Τέλους Χαρτοσήμου και κατά κανόνα δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ ή εξαιρούνται από αυτόν.

Αναλυτικά στοιχεία για το τέλος χαρτοσήμου διαθέσιμα [εδώ](#).

5. Συμμετοχή σε Δημόσιους Διαγωνισμούς

Οι προκηρύξεις δημόσιων διαγωνισμών της Πορτογαλίας δημοσιεύονται στις κάτωθι ιστοσελίδες (μη εξαντλητικός κατάλογος):

Ιστοσελίδες δημοσίευσης δημοσιων διαγωνισμων πορτογαλιας:

Επωνυμία/Φορέας	Ιστοσελίδα	Παρατηρήσεις	
AcinGov	http://www.acingov.pt/acingovprod/2/index.php/zonaPublica/zona_publica_c/indexProcedimentos	διαγωνισμοί, ορισμένες πληροφορίες και στα αγγλικά	
BASE, Contratos Publicos Online	www.base.gov.pt	διαγωνισμοί, νομοθεσία	
Saphety Gov Electronic Public Procurement	http://www.saphety.com/en-GB/saphetygov	διαγωνισμοί, ορισμένες πληροφορίες και στα αγγλικά	Πρόγραμμα εγγραφής προμηθευτών: www.saphety.com/en-GB/solucoes/programa-de-adesao-de-fornecedores
VORTAL	http://pt.vortal.biz/	διαγωνισμοί, μόνο στα πορτογαλικά	
Tenders Electronic Daily	http://ted.europa.eu/TED/browse/browseByBO.do	διαγωνισμοί, όλες οι γλώσσες κρατών-μελών ΕΕ	Συμπλήρωμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εφόσον ο διαγωνισμός έχει αναρτηθεί σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, π.χ. στο Saphety Gov Electronic Public Procurement, μόνον μέσω αυτού μπορεί να γίνει η υποβολή/κατάθεση προσφορών. Σε αυτήν την περίπτωση, η ενδιαφερόμενη εταιρεία θα πρέπει να εγγραφεί στην πλατφόρμα Saphety Gov. Η απλή δωρεάν εγγραφή επιτρέπει στο χρήστη δωρεάν πρόσβαση σε όλα τα κείμενα των προκηρύξεων (σχεδόν πάντα μόνο στην πορτογαλική γλώσσα).

Σημειώνεται ότι προκειμένου να ολοκληρωθεί η εγγραφή θα πρέπει η ενδιαφερόμενη εταιρεία να προβεί σε ηλεκτρονική πιστοποίηση, για την οποία αρκεί ηλεκτρονικό αρχείο (π.χ. εικόνα jpg, pdf, κλπ) της αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.

Προκειμένου η ήδη εγγεγραμμένη ενδιαφερόμενη εταιρεία να μπορεί να καταθέσει προσφορά, θα πρέπει α. να έχει ψηφιακή υπογραφή και β. να εγγραφεί με ετήσια συνδρομή στην υπηρεσία χρονοσήμανσης.

A. Στην Ελλάδα αρμόδια για την παραλαβή των αιτημάτων και την ταυτοποίηση των στοιχείων των φυσικών προσώπων προκειμένου να εκδώσουν ή να ανανεώσουν ψηφιακό πιστοποιητικό, είναι τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) σε ολόκληρη την επικράτεια (πληροφορίες <http://www.yap.gov.gr/>).

B. Γενικές πληροφορίες για την υπηρεσία χρονοσήμανσης μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υπηρεσία Ανάπτυξης Πληροφορικής (<http://www.yap.gov.gr/index.php/aped/timestamping-service.html>). Ενδεικτικά, το κόστος εγγραφής στην υπηρεσία χρονοσήμανσης της πλατφόρμας Saphety Gov, για συνδρομή ενός έτους με απεριόριστη χρήση, ανέρχεται σε 200ευρώ +ΦΠΑ 23%.

Γ. Για την πρόσβαση στους όρους του διαγωνισμού και τη συμμετοχή σε αυτούς απαιτούνται ψηφιακά πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από παρόχους που περιλαμβάνονται στον πορτογαλικό κατάλογο εγκεκριμένων παρόχων υπηρεσιών πιστοποίησης, διαθέσιμο [εδώ](https://www.gns.gov.pt/media/1891/TSLPTHR.pdf): <https://www.gns.gov.pt/media/1891/TSLPTHR.pdf>.

Δεδομένου ότι οι πληροφορίες στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες είναι στην πορτογαλική γλώσσα, τυχόν ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητούν μέσω του σχετικού Συμπληρώματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημόσιους διαγωνισμούς που προκηρύσσονται στην Πορτογαλία και, εν συνεχεία, να απευθύνονται στο Γραφείο μας, υποδεικνύοντάς μας τον αριθμό του διαγωνισμού του ενδιαφέροντός τους, ώστε να τους αποστέλλουμε τα σχετικά κείμενα, τα οποία συνήθως είναι διαθέσιμα μόνο στην πορτογαλική γλώσσα. Πάντως, δεδομένης της πολυπλοκότητας της διαδικασίας, αλλά και του γεγονότος ότι τα περισσότερα κείμενα είναι διαθέσιμα μόνο στην πορτογαλική γλώσσα, συστήνεται στις ελληνικές εταιρείες να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς από κοινού με τοπικούς συνεταιίρους.

6. Σήμανση προϊόντων.

Για όλα τα προϊόντα (εκτός από τα κρασιά) που κυκλοφορούν στην πορτογαλική αγορά είναι απαραίτητη η σήμανση των πληροφοριών του προϊόντος στην πορτογαλική γλώσσα, είτε ως μέρος της συσκευασίας, είτε με επικόλληση ετικέτας επί αυτής. Η σήμανση θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνει την ονομασία του τροφίμου και την επωνυμία της εταιρείας παραγωγής/εμπορίας, κατάλογο συστατικών, ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών, καθαρό βάρος, ημερομηνία λήξης και διατροφική δήλωση. Η σήμανση των προϊόντων τροφίμων στις χώρες της ΕΕ ρυθμίζεται αναλυτικά από τον Κανονισμό ΕΕ 1169/2011, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών

για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (διαθέσιμος [εδώ](#)). Βάσει εν λόγω Κανονισμού, η αναγραφή της διατροφικής αξίας είναι υποχρεωτική από το Δεκέμβριο 2016.

Τα στοιχεία που μπορούν να περιλαμβάνουν οι ετικέτες στα πορτογαλικά είναι:

- Επωνυμία Εταιρείας
- Περιγραφή
- Συστατικά: **INGREDIENTES**
- Ημερομηνία παραγωγής (εφόσον υπάρχει στην ελληνική συσκευασία, εάν δεν υπάρχει δε χρειάζεται): **DATA DE PRODUÇÃO**
- Ημερομηνία λήξης (όταν πρόκειται για συγκεκριμένη ημερομηνία): **CONSUMIR ATÉ, ή** “ανάλωση κατά προτίμηση πριν από” (όταν πρόκειται για μήνα/έτος): **CONSUMIR DE PREFERÊNCIA ANTES DE/DO FIM DE**

π.χ. *Consumir até: 25.12.2013*

Consumir de preferência antes de: 06/2013

Consumir de preferência antes do fim de: 2013

- Αριθμός παρτίδας παραγωγής: **LOTE**
- Πληροφορίες διατροφικής αξίας: **INFORMAÇÃO NUTRICIONAL MÉDIA**

Π.χ.

INFORMAÇÃO NUTRICIONAL MÉDIA POR 100G DE
PRODUTO

VALOR ENERGÉTICO	(Ενέργεια)
PROTEÍNAS	(Πρωτεΐνες)
HIDRATOS DE CARBONO, DOS QUAIS : AÇUCARES	Υδατάνθρακες εκ των οποίων σάκχαρα
LÍPIDOS, DOS QUAIS :SATURADOS	Λιπαρά εκ των οποίων κορεσμένα
FIBRA	Φυτικές ίνες
VDR	Ενδεικτική ημερήσια πρόσληψη

7. Επιχειρηματικές συνήθειες και ήθη.

Σε γενικές γραμμές, οι Πορτογάλοι μιλούν αγγλικά, ωστόσο λόγω της συνεννόησης σε τρίτη γλώσσα, συστήνεται να γίνεται επιβεβαίωση ότι έχουν διευκρινισθεί ρητά οι προθέσεις και οι όροι κατά τις διαπραγματεύσεις. Πάντως, σίγουρα θα λειτουργήσει θετικά η χρήση της πορτογαλικής γλώσσας κατά τη γραπτή επικοινωνία, ειδικά κατά τα πρώτα στάδια της προσέγγισης. Εφόσον υπάρχει εναλλακτική, καλό είναι να αποφεύγεται η χρήση της ισπανικής γλώσσας. Όπως προαναφέρθηκε, το χτίσιμο προσωπικής σχέσης είναι βαρύνουσας σημασίας. Σκόπιμο είναι, στις περιπτώσεις που αυτό είναι εφικτό, η πρόταση συνεργασίας να συνοδεύεται και από την αποστολή δειγμάτων.

8. Οδηγός Επενδυτή

Η Πορτογαλία προσφέρει διάφορα κίνητρα στους ξένους επενδυτές, που χρηματοδοτούνται κυρίως από κοινοτικούς πόρους. Πρόκειται για χρηματοοικονομικά κίνητρα που σκοπεύουν στην αναβάθμιση των υποδομών, την αστική ανάπλαση, την ενίσχυση της βιομηχανίας, την ενίσχυση της απασχόλησης, την αναβάθμιση απομακρυσμένων και λιγότερων αναπτυγμένων περιοχών, κλπ.. Όσον αφορά συγκεκριμένους κλάδους, ενδεικτικά δίδονται κίνητρα για την ανάπτυξη επενδύσεων στους τομείς της ενέργειας, του εμπορίου, της γεωργίας&κτηνοτροφίας, της αλιείας&ιχθυοκαλλιέργειας, καθώς και του τουρισμού.

Αρμόδιος φορέας για την προσέλκυση επενδύσεων και την εξυπηρέτηση ξένων επενδυτών είναι ο Πορτογαλικός Οργανισμός Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου AICEP. Αναλυτικά στοιχεία για τον επενδυτικό νόμο είναι διαθέσιμα [εδώ](#) και στον ακόλουθο σύνδεσμο :

<http://www.portugalglobal.pt/EN/InvestInPortugal/Documents/IncentivesOverviewinPortugal.pdf>

Αναλυτικά στοιχεία και βήματα για την **ίδρυση επιχείρησης στην Πορτογαλία**, θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, λειτουργικό κόστος, επίλυση εμπορικών διαφορών, κλπ. είναι διαθέσιμα [εδώ](#).

Σημειώνεται ότι η Πορτογαλία έχει εφαρμόσει με επιτυχία το καθεστώς χορήγησης προσωρινής άδειας παραμονής σε αλλοδαπούς επενδυτές που αγοράζουν ακίνητα τουλάχιστον 500.000ευρώ, ή εισάγουν κεφάλαια τουλάχιστον 1εκ.ευρώ, ή δημιουργούν τουλάχιστον 10 θέσεις εργασίας. Πρόσφατα, διευρύνθηκαν οι επενδυτικές δραστηριότητες που είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση προσωρινής άδειας παραμονής στη χώρα, ώστε να εξισορροπηθεί η δυσανάλογη κατεύθυνση των επενδύσεων προς την αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας και να ωφελησει και άλλους τομείς που κρίνονται ζωτικής σημασίας για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Βάσει του αναθεωρημένου καθεστώτος, επιπλέον επιλέξιμες επενδύσεις για τη χορήγηση προσωρινής άδειας παραμονής είναι οι εξής:

1. Αγορά ακινήτων αξίας τουλάχιστον 350.000 ευρώ, 30ετίας ή σε χαρακτηρισμένη περιοχή αστικής ανάπλασης, υπό την προϋπόθεση πραγματοποίησης έργων ανακαίνισης του ακινήτου.
2. Επένδυση κεφαλαίου τουλάχιστον 350.000 ευρώ σε προγράμματα επιστημονικής έρευνας.
3. Επένδυση κεφαλαίου τουλάχιστον 250.000 ευρώ σε πολιτιστικά προγράμματα.
4. Επένδυση αξίας τουλάχιστον 500.000 ευρώ για την κεφαλαιοποίηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

*Για τις περιπτώσεις 1-3, η ελάχιστη αξία επένδυσης μπορεί να μειωθεί έως και κατά 20%, εφόσον η επένδυση προορίζεται σε περιοχή χαμηλού εισοδήματος (με ΑΕΠ κάτω του 75% του μέσου πορτογαλικού) ή αραιοκατοικημένη (κάτω των 100 κατοίκων/τ.χλμ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

- συμμετοχή ελληνικών φορέων και εταιρειών σε **Διεθνείς Εκθέσεις** της Πορτογαλίας
- πραγματοποίηση **επιχειρηματικών αποστολών**,
- συμμετοχή σε στοχευμένες εκδηλώσεις προώθησης προϊόντων που διοργανώνονται κατά καιρούς για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων.
- αξιοποίηση ευκαιριών γνωριμίας με πορτογαλικές επιχειρήσεις σε Διεθνείς Εκθέσεις Ισπανίας, Γερμανίας, Γαλλίας όπου κατά κανόνα συμμετέχουν
- ανάπτυξη συνεργασιών με πορτογαλικές επιχειρήσεις, λαμβάνοντας υπόψη και την εμπειρία τους σε χώρες της Λατινικής Αμερικής και Αφρικής (πρώην αποικίες) και τις παραδοσιακές σχέσεις με επιχειρήσεις των χωρών αυτών.
- τακτική επίσκεψη της **ιστοσελίδας** του Γραφείου ΟΕΥ Λισσαβόνας στην πύλη AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών.
- ελληνικές εταιρείες που ενδιαφέρονται να διερευνήσουν την πορτογαλική αγορά μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Λισσαβόνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.

1. ONLINE ΟΔΗΓΟΙ/ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ABOLSAMIA (ευρετήριο επιχειρήσεων αγροτικής βιομηχανίας)	www.abolsamia.pt
INFORMA D&B(ευρετήριο επιχειρήσεων)	www.informadb.pt
GUIANET(ευρετήριο επιχειρήσεων)	www.guianet.pt
PeProbe (ιστοσελίδα με πληροφορίες στα αγγλικά για την πορτογαλική οικονομία)	www.peprobe.com

2. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ/ΦΟΡΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΕ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Επωνυμία		Ιστοσελίδα
AICEP – Agência para o Investimento e Comércio de Portugal	Πορτογαλικός Οργανισμός Επενδύσεων και Εμπορίου	www.portugalglobal.pt
INVEST LISBOA	ΕΠΕΝΔΥΩ ΣΤΗ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ	www.investlisboa.com
IAPMEI – Instituto de Apoio às Pequenas e Médias Empresas e ao Investimento	Ινστιτούτο Ενίσχυσης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Επενδύσεων	http://www.iapmei.pt/iapmei-not-02.php?noticia_id=1323
EMPRESA NA HORA	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΗ ΣΤΙΓΜΗ	www.empresanahora.pt